ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΠΑΝΟΣ Β. ΚΟΚΚΑΣ
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ Γ. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ — ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΟΣ Θ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ, ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 20, ΤΗΛ. 624-501

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΠΡΩΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Ἡ Ἑλλὰς εἶναι δημοκρατική

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1962
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α' (ΚΑΤΟΧΗΣ) 1-44 ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 17ον ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 5519 ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 1.50

Μὲ τὴν συμπαράστασιν τῶν ὁπλαρχηγῶν τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως

ΟΙ ΚΑΠΝΟΠΑΡΑΓΩΓΟΙ ΔΕΝ ΥΠΟΚΥΠΤΟΥΝ

θὰ καύσουν τὰ καπνά των ἂν δὲν ἱκανοποιηθοῦν τὰ αἰτήματά των

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΣΥΣΚΟΤΙΖΕΙ ΤΑΣ ΕΥΘΥΝΑΣ ΤΗΣ ΔΙΑ ΤΟ ΑΙΜΑΤΟΚΥΛΙΣΜΑ

Ἐνῶ ἡ Κυβέρνησις διὰ κθεσινῶν ἀνακοινώσεων τοῦ ὑφυπουργοῦ Ἐσωτερικῶν προσπαθεῖ νὰ συσκοτίση τὰς εὐθύνας της εἰς τὰ αἱματηρὰ γεγονότα τοῦ Ξηρομέρου, ἐγκαταλείπουσα ταυτοχρόνως καὶ τὸ τροπάριον περὶ δημαγωγῶν, οἱ ὁποῖοι τὰ ἐπροκάλεσαν, οἱ καπνοπαραγωγοὶ διαδηλοῦν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τὴν ἀπόφασίν των νὰ κατέλθουν εἰς νέας μαχητικὰς ἐκδηλώσεις ἐὰν δὲν γίνουν δεκτὰ τὰ αἰτήματά των.

Οἱ παραγωγοὶ ἔχοντες ἀπὸ κθὲς καὶ τὴν συμπαράστασιν τῶν ἀγωνιστῶν ἐθνικῆς ἀντιστάσεως τῆς περιοχῆς των, οἱ ὁποῖοι ἀπεδοκίμασαν ἐντόνως τὴν προσπάθειαν τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἀποδώσῃ τὸν ἀγῶνα τῶν παραγωγῶν εἰς κομμουνιστικὴν ὑποκίνησιν, φέρονται ἀποφασισμένοι νὰ καύσουν τὰ καπνά των, παρὰ νὰ τὰ πωλήσουν εἰς ἐξευτελιστικὰς τιμάς. Ταυτοχρόνως, ἤρχισαν νὰ συγκεντρώνουν σημαντικὰ ποσὰ διὰ τὴν ἀνέγερσιν μνημείου εἰς τὸν φονευθέντα καπνοπαραγωγὸν Δ. Βλάχον καὶ διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς οἰκογενείας του.

Αἱ συκοφαντίαι τῆς κυβερνήσεως

ΑΓΡΙΝΙΟΝ, 13. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Κατόπιν αἰτήσεως τῶν ὁπλαρχηγῶν συνέρχεται αὔριον εἰς Ἀγρίνιον τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ Συνδέσμου Ἀγωνιστῶν Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως διὰ νὰ διαμαρτυρηθῇ ἐναντίον τῶν κυβερνητικῶν μυθευμάτων περὶ κομμουνιστικοῦ δακτύλου εἰς τὰς ἐκδηλώσεις τῶν παραγωγῶν καὶ διὰ νὰ λάβῃ ἀποφάσεις περὶ τῆς μορφῆς συμπαραστάσεώς του εἰς τὸν ἀγῶνα τῶν καπνοπαραγωγῶν.

Ἐξ ἄλλου, συνεχίζονται αἱ ἐκδηλώσεις συμπαραστάσεως πρὸς τοὺς αἱματοκυλισθέντας ἀγρότας. Σήμερον ἠνοίχθη λογαριασμὸς ἐράνου εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν Ἀγρινίου διὰ τὴν ἀνέγερσιν μνημείου τοῦ φονευθέντος κατὰ τὰ αἱματηρὰ γεγονότα Δ. Βλάχου καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς οἰκογενείας του, ἡ ὁποία, σημειωτέον, διαθέτει τὸν ἀσήμαντον («κλῆρον» τῶν 3 στρεμμάτων.

Συγκεκριμένως ὑπὸ τῶν δύο συνεταιρισμῶν Κατούνας κατετέθησαν εἰς τὴν Τράπεζαν 23.000 δρχ., αὔριον δὲ θὰ κατατεθῇ ποσὸν ἐκ μέρους τοῦ Συνεταιρισμοῦ Καπνοπαραγωγῶν Λεπενοῦς.

Ἐπίσης τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Λεπενοῦς ἐξέδωσε σήμερον ἀπόφασιν διὰ τῆς ὁποίας ἡ Κοινότης ἐνισχύει τὸν ἔρανον διὰ 10.000 δρχ., ἐνῶ οἱ κάτοικοι θὰ καταβάλουν τὴν προσωπικήν των ἐργασίαν διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ μνημείου. Ὁμοίας ἀποφάσεις ἔλαβον οἱ τρεῖς Γεωργικοὶ Συνεταιρισμοὶ Στάνου, Μαχαιρᾶ καὶ Φυτειῶν Ξηρομέρου.

Νεκροψία καὶ ἀναπαράστασις τῶν συνθηκῶν τοῦ φόνου

Ἐξ ἄλλου, τὴν πρωΐαν σήμερον ἀφίχθησαν ἐξ Ἀθηνῶν οἱ ἰατροδικασταὶ κ.κ. Γ. Ἀγιουτάντης καὶ Εὐάγ. Ἠλιάκης, οἱ ὁποῖοι μετέβησαν εἰς τὸ νεκροταφεῖον Λεπενοῦς, συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ ἀντεισαγγελέως κ. Πεταλᾶ, τοῦ ἀνακριτοῦ κ. Δημοπούλου, τοῦ προϊσταμένου τοῦ ἐγκληματολογικοῦ ἐργαστηρίου Δυτικῆς Ἑλλάδος κ. Τσουράκη καὶ ὑπὸ τῶν τοπικῶν ἀστυνομικῶν ἀρχῶν καὶ προέβησαν εἰς τὴν ἐκταφὴν καὶ νεκροψίαν τοῦ πτώματος τοῦ φονευθέντος Δ. Βλάχου. Κατὰ τὴν νεκροψίαν παρίσταντο μόνον οἱ ἰατροδικασταὶ καὶ ὁ ἰατρὸς τοῦ Ἀγροτικοῦ Ἰατρείου Λεπενοῦς κ. Τσούτος.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νεκροψίας εἶχαν συγκεντρωθῆ πέριξ τοῦ νεκροταφείου δεκάδες χωρικῶν, οἱ ὁποῖοι προέβαινον εἰς συνεχεῖς ἐκδηλώσεις ἀποδοκιμασίας τῆς κυβερνήσεως διότι αἱματοκύλισε τοὺς καπνοπαραγωγούς.

Μετὰ τὴν νεκροψίαν, τῆς ὁποίας τὸ σχετικὸν πόρισμα θὰ ὑποβληθῇ ἁρμοδίως, οἱ ἰατροδικασταὶ μετὰ τῶν κ.κ. Πεταλᾶ, Δημοπούλου κ.ἄ. μετέβησαν εἰς τὴν γέφυραν τῆς Σφήνας, ὅπου διεδραματίσθησαν τὰ αἱματηρὰ γεγονότα καὶ ἐφονεύθη ὁ Βλάχος. Ἐκεῖ ἐγένετο ἀναπαράστασις τῶν συνθηκῶν τοῦ φόνου τοῦ

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΕΛΙΔΑ 5

Η ΟΜΟΛΟΓΙΑ

Ἡ κυβέρνησις προέβη χθὲς εἰς ὑπεύθυνον ἐξιστόρησιν τῶν γεγονότων τοῦ Ξηρομέρου, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀναφορῶν τῶν τοπικῶν ἀρχῶν. Ἀπὸ τὴν διατύπωσιν τῆς ἐκδοθείσης ἀνακοινώσεως — παρὰ τὴν προσπάθειαν συγκαλύψεως, ποὺ καταβάλλει — προκύπτει ἀνάγλυφος ἡ εὐθύνη τῆς κυβερνήσεως διὰ τὴν αἱματοχυσίαν καὶ ἀνατρέπονται ὅλοι οἱ μέχρι τοῦδε κυβερνητικοὶ ἰσχυρισμοί. Διότι:

1. Ἐπέρριπτε μέχρι χθὲς ἡ κυβέρνησις τὴν εὐθύνην τῶν γεγονότων εἰς ὑποκίνησιν τῶν «δημαγωγῶν» τοῦ Κέντρου, συνεργαζομένων μάλιστα μὲ τὴν ἄκραν ἀριστεράν. Ἤδη ὅμως ὁμιλεῖ περὶ «μυστικῆς προσυνεννοήσεως ὡρισμένων προσώπων». Ἀλλὰ περὶ ποίων προσώπων πρόκειται; Καὶ πόθεν προκύπτει καὶ εἶναι τώρα γνωστὴ ἡ «προσυνεννόησις», ἀφοῦ ἦτο μυστική;

2. Ἀποδίδει, ἡ χθεσινὴ κυβερνητικὴ ἀνακοίνωσις, εἰς τοὺς ἀγρότας «πυροβολισμοὺς διὰ πιστολίου» κατὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς. Ἐν τούτοις, δὲν ἀναφέρει οὐδένα χωροφύλακα τραυματίαν ἐκ σφαιρῶν. Καὶ πέραν τοῦ τοιούτου αὐτοῦ γεγονότος, τὸ ὁποῖον ἀποσιωπᾷ, μὲ περισσὴν σεμνότητα, ἡ ἀνακοίνωσις, δὲν ἀναφέρει, τουλάχιστον, τὴν σύλληψιν ἑστω καὶ ἑνὸς ὁπλοφόρου ἀγρότου.

3. Ἀνεῦρον τὰ ὄργανα τῆς κυβερνήσεως, λέγει ἡ ἀνακοίνωσις, «δύο μικρὰ τεμάχια δραδυκαύστου πυραγωγοῦ σχοινίου προσφάτου χρήσεως». Ἐκ τούτου «εἰκάζεται ὅτι ἐχρησιμοποίησαν καὶ αὐτοσχεδίους βόμβας» οἱ ἀγρόται. Εἶναι, ἀσφαλῶς, ἡ πρώτη φορὰ ἀπὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς πυρίτιδος, κατὰ τὴν ὁποίαν, ἀπὸ αὐτόπτας καὶ αὐτηκόους ἐκ τοῦ σύνεγγυς μάρτυρας, ποὺ ἐπληροφόρησαν προφανῶς τὴν κυβέρνησιν, «εἰκάζεται» καὶ δὲν εἶναι βέβαιον ἂν ἐρρίφθησαν βόμβαι ἢ ὄχι...

4. Διὰ πρώτην φορὰν, εἰς τὴν τελευταίαν αὐτὴν σειρὰς ἀνακοινώσεων, ἡ κυβέρνησις ἀναγνωρίζει τώρα ὅτι ὑπάρχει ἕνας νεκρὸς ἀγρότης καὶ ἕνας ἀγροτόπαις τραυματίας καὶ ὅτι σφαῖραι ἔπληξαν ἀμφοτέρους.

Ἀλλ' ἡ μὲν σφαῖρα, ποὺ ἔρριψε νεκρὸν τὸν δυστυχῆ Βλάχον, εἶναι ἀγνώστου, διὰ τὴν κυβέρνησιν, προελεύσεως. «Δὲν διεπιστώθησαν, λέγει, εἰσέτι αἱ συνθῆκαι τραυματισμοῦ του». Ἡ δὲ σφαῖρα, ποὺ ἐτραυμάτισε τὸν ἀγροτόπαιδα, ἐρρίφθη ἀπὸ τὸν χωροφύλακα Φωτόπουλον Νικόλαον, ἀλλὰ καὶ αὐτός, κατὰ τὴν κυβέρνησιν, δὲν φαίνεται ἔνοχος, διότι «ἐπυροβόλησεν εἰς τὸν ἀέρα πρὸς ἐκφοβισμόν...». Πῶς σφαῖρα, ριφθεῖσα εἰς τὸν ἀέρα, ἔπληξεν εἰς τὸ στῆθος τὸν ἀγροτόπαιδα, εἶναι μυστικὸν ζηλοτύπως φυλασσόμενον ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν καὶ τὰ ὄργανά της.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι πλέον μυστικὸν διὰ κανένα, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀνακοίνωσιν αὐτήν, εἶναι ὅτι ἡ παράνομος κυβέρνησις, μὲ τὰς παρανόμους διαταγάς της, φέρει ἀκεραίαν τὴν εὐθύνην τῶν τραγικῶν συμβάντων τοῦ Ξηρομέρου καὶ δικαίως ἀπεκλήθη «κυβέρνησις τοῦ αἵματος».

ΑΥΤΑ ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ...

ΜΙΑ ΜΙΚΡΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

Βαρυτάτη παράβασις τῶν τροχαίων κατοῦτσιμὸν ἐκ μέρους τοῦ ἄλλου ὁδηγοῦ παρ' ὀλίγον θὰ προεκάλει τραγικὸν δυστύχημα. Ἡ κυρία μόλις ἐπρόφθασε νὰ ἀποφύγῃ τὴν σύγκρουσιν δι' ἀποτόμου φρεναρίσματος, ἐνῶ ὁ ὁδηγὸς συνεπλήρωσε τὴν στροφήν του καὶ ἀπεμακρύνετο ἀμέριμνος. Ἡ κυρία ἔκρινε σκόπιμον νὰ σταματήσῃ πλησίον τοῦ πρώτου χρονομέτρου μοτοσυκλεττιστοῦ καὶ κατέδηκε διὰ νὰ ἀναφέρῃ ὅτι εἰς τὸν πολυσύχναστον δρόμον, μεταξὺ τῶν ἀνυπόπτων πεζῶν καὶ αὐτοκινητιστῶν ἐκυκλοφόρει μία ἀχαλίνωτος λαιμητόμος. Ἐδέχθη ὅμως, ὡς ράπισμα, τὴν ἀπροσδόκητον συμπεριφορὰν τοῦ ὀργάνου τῆς τάξεως:

«Δὲν μοῦ λές δεσποινίς, ἐσὺ θὰ μοῦ πῆς τί θὰ κάνω; Τὸ ξέρεις ὅτι ἐστάθμευσες ἀντικανονικά; Δώσε μου τὴν ἄδεια καὶ τὴν ταυτότητά σου!».

Ἡ κ. Κ. Καραμανλῆ

Δὲν εἶχε ἀκόμη Ἡ κ. Καραμανλὴ συνέλθει ἐντελῶς ἀπὸ τὸν «κλονισμὸν τῆς παρ' ὀλίγον συγκρούσεως. Δὲν εἶχεν ἐπίσης πεῖραν τοιαύτης συμπεριφορᾶς ἐκ μέρους τῶν ὀργάνων τῆς τάξεως, ἡ μόνη ἐπικοινωνία της μετὰ τῶν ὁποίων εἰς τὸ παρελθὸν συνίστατο εἰς τὴν διακριτικὴν ἐμφάνισίν των ὡς φρουρᾶς πέριξ τῆς κατοικίας της καὶ ὡς τιμητικῆς συναδείας πέριξ τοῦ οἰκογενειακοῦ αὐτοκινήτου. Ἔψαξε λοιπὸν καὶ ἀνεῦρε ἄδειαν καὶ ταυτότητα καὶ μόλις ἐπεχείρησε νὰ ψελλίση, μὲ πολλὴν συστολὴν τὴν ὑπόδειξιν ὅτι θὰ ἤρκει ἴσως νὰ κρατηθῇ ὁ ἀριθμὸς τοῦ αὐτοκινήτου της. Μὲ κατάπληξιν, ὅμως, ἔλαβε τὸν τροχονόμον νὰ ἐνθυλακώνῃ ἄδειαν καὶ ταυτότητα, χωρὶς νὰ ρίξῃ οὔτε τὸ βλέμμα εἰς αὐτήν, ἐνῶ ταυτοχρόνως καὶ εἰς τὸ αὐτὸ εὐγενὲς στύλ, τῆς ὑπεδείκνυε «νὰ τοῦ δίνῃ».

—Πέρνα αὔριο ἀπὸ τὴν Τροχαία νὰ τὰ πάρῃς...

Ὁ χρόνος ἦτο μόλις πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν. Ὁ τόπος εἰς μικρὸν ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν, εἰς τὸ Καβούρι. Καὶ ἡ κυρία ἦτο ἡ σύζυγος τοῦ πρωθυπουργοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἐπεισόδιον εἶχε συνέχειαν, ἄλλην τῆς συνήθους.

Τὴν ἑπομένην, λίαν πρωΐ, ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας, αὐτοπροσώπως, ἐπεσκέπτετο τὴν κ. Καραμανλῆ διὰ νὰ τῆς ζητήσῃ συγγνώμην «διότι τὸ ὑπ' αὐτὸν ὄργανον δὲν τὴν ἀνεγνώρισε» καὶ τῆς ἀναφέρῃ ὅτι τοῦ ἐπεβλήθη αὐστηρὰ τιμωρία, καί, βεβαίως, διὰ νὰ τῆς ἐπιστρέψῃ ταυτότητα καὶ ἄδειαν. Ἔλαβεν, ὡς ἀναφέρεται τὴν ἑξῆς ἀπάντησιν:

—Θὰ ἦτο περισσότερον ἐνδεδειγμένον νὰ διαπαιδαγωγήσετε τὰ ὄργανά σας ἔτσι, ὥστε νὰ φέρωνται καλύτερα πρὸς ὅλους τοὺς πολίτας.

Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξαρθῇ ὅσον ἐξίζει ἡ εὔστοχος ἀπάντησις τῆς συζύγου τοῦ πρωθυπουργοῦ. Πόσην ὅμως μελαγχολίαν προκαλεῖ εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν ἡ περισσὴ ἀθωότης τῆς ἐπιλογῆς τοῦ Ἀστυνομικοῦ Διευθυντοῦ ὡς ἀποδέκτου τῆς κατ' ἀρχὴν θαυμασίας συμβουλῆς. Διότι ἀλλοῦ, πολὺ πλησιέστερον, θὰ ἔπρεπε νὰ ριφθῇ διὰ νὰ εὐδοκιμήσῃ ὁ πολύτιμος σπόρος τῆς ἔστω ἐλαχίστης πικρᾶς προσωπικῆς ἐμπειρίας. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐξέλιπεν ὁ χρόνος, σκόπιμον ἴσως εἶναι νὰ ἐνημερωθῇ ἡ εὐγενὴς κυρία ἐπὶ μερικῶν πικρῶν ἀληθειῶν τοῦ ἀμαρτωλοῦ τούτου κόσμου:

Δὲν εἶναι δυστυχῶς ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἀστυνομίας ὁ ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἔλλειψιν «διαπαιδαγωγήσεως» καὶ δὲν συμβαίνουν αὐτὰ τὰ κάπως ἐνοχλητικὰ μόνον εἰς ὡρισμένας κυρίας ἀτυχησάσας κατὰ τὴν κάθοδόν των εἰς τὴν πλάζ διὰ τὸ λουτρόν των. Συμβαίνουν δυστυχῶς παντοῦ καὶ εἰς τὰς ἐκλογὰς καὶ εἰς—τὸ Ξηρόμερον. Ἀποτελοῦν καθημερινὴν ἐκδήλωσιν τῆς ψυχολογίας τοῦ ἀστυνομικοῦ κράτους καὶ μόνον μὲ τὴν κατάργησίν του θὰ ἐξαλειφθοῦν.

Τὰς ἀληθείας αὐτὰς θὰ ἐπληροφορεῖτο ἴσως ἐκ πρώτης χειρός, ἐὰν ἀπευθύνετο πρὸς τὸν πρωθυπουργὸν σύζυγόν της, ἀντὶ τοῦ ἀτυχήσαντος ἐκτελεστικοῦ ὀργάνου, ἡ εὐγενὴς κυρία. Καὶ ἡ οἰκογενειακὴ συζήτησις, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, θὰ ἐτερματίζετο εἰς τὸ σημεῖον αὐτό...

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΕΙΚΟΣΙΤΕΤΡΑΩΡΑ

ΗΜΕΡΕΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Ἡ δροσάτη φθινοπωρινὴ πνοὴ δίνει στὴν ὁλόχρυση μέρα κάτι σὰν μιὰ πρώτη ρυτίδα στὴ μορφὴ ὡραίας κυρίας. Ἂν καὶ δὲν ἀκούγονται οἱ «μακρὶ λυγμοὶ τῶν διολίων τοῦ φθινοπώρου» ποὺ τραγούδησε ὁ Βερλαίν, ὡστόσο ἀόριστη νοσταλγικὴ νότα πλανᾶται στὴν ἀτμόσφαιρα. Στὰ προαύλια τῶν σχολείων τὰ σκιρτήματα καὶ τὰ τιτιβίσματα τῶν παιδιῶν μᾶς μεταφέρουν σὲ χρόνους πολὺ περασμένους, ὅταν ἡ ψυχή μας ἦταν ὅλη γλυκειὰ ἔκπληξι καὶ γοητευτικὸ θάμπωμα μπροστὰ στὸ θέαμα τῆς ζωῆς. Ἀρκεῖ ν' ἀκουσθῇ ξαφνικὰ ἡ φωνὴ τοῦ καστανᾶ ἢ τοῦ κουλουρτζῆ, γιὰ νὰ ξεσηκωθοῦν, κοπάδι περιστέρια, οἱ μαθητικὲς ἀναμνήσεις. Βλέπω τ' ἀγόρια καὶ τὰ κορίτσια νὰ παίζουν κάτω ἀπὸ τὴν ὁλόχρυση ἠλιοβρονιὰ καὶ ἀναπολῶ τὴ μεγάλη χαρὰ τοῦ διαλείμματος. Γλυκύτερο κελαϊδισμὸ δὲν ἔχουν ἀκούσῃ τὰ μαθητικὰ αὐτιὰ ἀπὸ τὸν ἦχο τοῦ κουδουνιοῦ, ποὺ σημαίνει τὴν ἔξοδο ἀπὸ τοὺς τέσσερους τοίχους τῆς τάξεως στὸ ὕπαιθρο. Σὰν βαρβαρικὴ ὀρδὴ ὁρμοῦσαμε ἀπὸ τὴ φυλακὴ στὴν ἐλευθερία. Οὔτε ἡ ἰδέα τῆς μεγάλης χρησιμότητος τῆς μαθήσεως, οὔτε τὸ σέβας στὸ δάσκαλο, δὲν μποροῦσε νὰ μᾶς συγκρατήσῃ σ' αὐτὴν τὴν ἔξοδο.

Εἴχαμε φθάσει νὰ κάνουμε μάγια, γιὰ νὰ συντομεύσουμε τὴν ὥρα τοῦ μαθήματος. Γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ ἔπρεπε νὰ πιάσωμε μιὰ μυίγα, νὰ τὴν τυλίξουμε σ' ἕνα χαρτὶ μαζὶ μὲ δύο τρίχες ἀπὸ τὰ τσίνορά μας καὶ νὰ ρίξουμε τὸ σύνολο μὲ τρόπο, χωρὶς νὰ μᾶς μυρισθῇ φυσικὰ ὁ δάσκαλος πρὸς τὸ μέρος τῆς δασκαλικῆς ἕδρας. Ἂν πατοῦσε τὸ χαρτάκι ὁ δάσκαλος —τὰ μάγια ἦταν ἀλάνθαστα— μᾶς σχόλαγε χωρὶς ἀναβολή. Ἐπρόκειτο, ἐννοεῖται, γιὰ καθαρὴ παραίσθησι. Γιατὶ ὡς που νὰ πιάσωμε τὴ μυίγα καὶ ὡς που νὰ πατήσῃ ὁ δάσκαλος τὸ χαρτάκι περνοῦσε ἡ ὥρα τοῦ μαθήματος, χωρὶς ἐμεῖς ἀπασχολημένοι μὲ τὰ μάγια μας, νὰ τὸ νοιώσουμε. Ἀλλὰ κάποια φορὰ ἕνας ἀπὸ τοὺς δασκάλους μας εἶδε κάποιο μαθητὴ νὰ ρίχνῃ τὸ χαρτὶ μὲ τὴ μυίγα, τὸ σήκωσε, τὸ ἄνοιξε καὶ προκάλεσε ἄγρια τὸ μαθητὴ νὰ ἐξηγήσῃ τί ἦταν αὐτὸ τὸ χαρτάκι καὶ πρὸ πάντων τί ἐσήμαινε τὸ περιεχόμενο. Κι' ἐπειδὴ ὁ μαθητὴς δὲν ἤτανε «μαρτυριάρης» καὶ δὲν ἀπεκάλυψε τὸ μυστικό, τὸν κατεδίκασε σὲ δέκα ξυλιὲς μὲ τὴν περίφημη «βίτσα» στὶς δυὸ ἀνοιχτὲς παλάμες, ποὺ ἔτσουζαν δυνατά. Οἱ δάσκαλοι τότε εἶχανε παραδεχθῆ τὴ γνώμη τοῦ Πεσταλότσι, ὅτι ἔπρεπε νὰ δέρνουν τὰ παιδιά. Καὶ τὸ τράβηγμα τῶν αὐτῶν καὶ οἱ μπάτσες ἦταν ἀπὸ τὶς πιὸ συνηθισμένες τιμωλίες.

Ἀλλὰ τίποτε δὲν ἴσχυε νὰ διαλύσῃ οὔτε τὴ γοητεία τοῦ διαλείμματος, οὔτε τὰ θέλγητρα τοῦ «κανονιοῦ». Τὸ διάλειμμα μένει ἀκόμα καὶ σήμερα τὸ πιὸ ἀπολαυστικὸ σημεῖο τῆς ἡμέρας τοῦ σχολείου. Καὶ μιὰ πρωτοετὴς μαθητριοῦλα ποὺ γύρισε σπίτι της ἀπὸ τὸ σχολεῖο, κατενθουσιασμένη καὶ τὴ ρώτησαν:

— Τί σοῦ ἄρεσε περισσότερο παιδί μου;

— Τὸ διάλειμμα!... Ἀπάντησε μὲ ἐλληνίρνεια.

Ὅσο γιὰ τὸ κανόνι τὸ σκάζαμε κατὰ συμμορίες καὶ βγαίναμε καὶ μπερμαντεύαμε στὴν ἔξοχὴ ἢ κάτω, στὴ θάλασσα, πιάνοντας καβούρια, μ' ἕνα κομμάτι κρέας, ποὺ δέναμε στὴν ἄκρη ἑνὸς σπάγγου καὶ τὸ δάγκωνε ὁ κάβουρας καὶ τὸν τραβοῦσαμε καὶ τὸν φέραμε σιγὰ - σιγὰ λίγο πιὸ πάνω καὶ τὸν πιάναμε μὲ τὴν ἀπόχη.

Καὶ ὅμως. Μ' ὅλα τὰ «μάγια» — εἶχα μείνη σχοῦν (χωρὶς τσίνορα ἐκεῖνο τὸν κσιρὸ—καὶ μ' ὅλα τὰ «κανόνια» ἐδιδαχθήκαμε πολὺ περισσότερα πράγματα παρὰ στὰ μαθήματα. Ἀκόμη καὶ ὁ γράφων, ποὺ σὰν ὑπότροφος τοῦ Δήμου Πειραιῶς εἶχε τὴν ὑποχρέωσι ν' ἀριστεύῃ, στὰ «ἐρημικὰ ἀκρογιάλια τῆς Πειραϊκῆς Χερσονήσου, ποὺ τότε, δὲν ἤτανε σημαντικὸς καὶ ὡραῖος σὲ πολλὰ σημεῖα συνοικισμός, ὅπως σήμερα, ἀλλὰ βράχια, ποὺ μέσα στὶς κουφάλες τους ἀνθοῦσανε ρωμαλέα κυκλάμινα, μελετοῦσε τὰ στοιχεῖα τῆς γεωμετρίας, χαράσσοντας μ' ἕνα βοτσαλάκι τὰ σχήματα στὴν ἀμμουδιά.

Δὲν ξέρω ἂν τὰ παιδιὰ προτιμοῦν τώρα τὸ σχολεῖο περισσότερο ἀπὸ τὴ σκασιαρχικὴ περιπλάνησι στὴ φύσι. Ἂν κρίνω ἀπὸ τὶς φοβερὲς ἀνορθογραφίες μερικῶν χειρογράφων κάποιων ἐξετάσεων, ὅπου ἡ συντήρισις παράγεται ἀπὸ τό... τυρὶ καὶ γράφεται μὲ ὕψιλον καὶ τὸ γαιόμηλον παράγεται ἀπὸ τὸν μύλον καὶ γράφεται καὶ αὐτὸ μὲ ὕψιλον προτιμοῦν μᾶλλον τὸ σταυρὸ τῆς ἀπουσίας καὶ τὴν περιπλάνησι στὰ περιβόλια παρὰ τοὺς κανόνες τῆς γραμματικῆς καὶ σωστῆς γραφῆς. Δὲν μιλῶ γιὰ τὸ συντακτικὸ γιατὶ σ' αὐτὸ διατηροῦν ἀκόμη καὶ ὑπουργοί. Καὶ ἴσως τὰ παιδιὰ νάχουν δίκηο, γιατὶ ἡ ὀρθογραφία, ποὺ μᾶς ἐπαιδεύε τόσο στὰ θρανία, μπορεῖ νὰ εἶναι ντροπή, ἀπὸ δεν τὴν ἔχει κανείς, ἀλλὰ δὲν τοῦ προσθέτει τίποτε ὅταν τὴ ἔχῃ.

ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ

ΠΑΝΤΑΧΟΘΕΝ ΒΑΛΛΕΤΑΙ ΗΔΗ ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΟΥ ΝΤΕ ΓΚΩΛ

Ὁ Βασιλεύς, ὁ ὁποῖος ἐπέστρεψε χθὲς ἐκ Κερκύρας, προσέρχεται περιφρουρούμενος εἰς τὴν ὁρκωμοσίαν τῶν νέων σημαιοφόρων, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Διαδόχου.

ΑΠΟΚΡΟΥΕΤΑΙ Η ΑΠ' ΕΥΘΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΛΑΟΝ ΕΚΛΟΓΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 13. (Γιουνάϊτεντ — Ρώϋτερ). — Ὁ πρόεδρος Ντέ Γκὼλ συναντᾷ ἔντονον ἀντίδρασιν τῶν πολιτικῶν παραγόντων καὶ τοῦ Τύπου, ἐναντίον τῆς προθέσεώς του νὰ τροποποιήσῃ τὸ Σύνταγμα εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐκλογὴν τοῦ διαδόχου του.

Οἱ πολιτικοὶ παράγοντες ἐξωργίσθησαν, ἀφ' ἧς ὁ πρόεδρος ἐξήγγειλεν ὅτι προτίθεται νὰ θέσῃ τὸ σχέδιόν του ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς λαϊκῆς ἐτυμηγορίας, χωρὶς νὰ ἐπιζητήσῃ τὴν μεταβολὴν μέσῳ τοῦ Κοινοβουλίου.

Ὁ σοσιαλιστὴς ἡγέτης καὶ πρώην πρωθυπουργὸς κ. Γκὶ Μολλὲ κατήγγειλε τὸ σχέδιον ὡς «ἀπαράδεκτον καὶ ἀφάνταστον».

Ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος κ. Ἐτιέν Φαζὸν ἐδήλωσεν ὅτι τοῦτο «ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐξίνωσιν τοῦ γοήτρου τοῦ στρατηγοῦ, εἰς βάρος τῶν ἄλλων».

Ταυτοχρόνως, τὸ σοσιαλιστικόν, τὸ ριζοσπαστικὸν καὶ τὸ καθολικὸν κόμμα καθὼς καὶ τὰ ἀνεξάρτητα κόμματα, μελετοῦν τὴν ἐξαπόλυσιν κοινῆς ἀντεπιθέσεως κατὰ τοῦ προέδρου.

Ὡς λέγεται τὰ κόμματα αὐτὰ προτί-

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΕΛΙΔΑ 5

ΑΝΗΣΥΧΕΙ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ ΤΟ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟΝ ΝΑ ΑΡΝΗΘΗ ΤΩΡΑ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΙΝ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ

Ἡ Ἕνωσις Κέντρου δὲν ἔχει λόγον νὰ προβῇ εἰς ἐκκλήσεις

Ἐκκρεμὲς ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ τὸ θέμα τῆς ἀποδοχῆς ἢ μὴ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως τῆς μονοπλεύρως ψηφισθείσης αὐξήσεως τῆς βασιλικῆς χορηγίας.

Ἡ ἀπροσδιόριστος μέχρι τοῦδε βασιλικὴ στάσις ἀνησυχεῖ τὴν κυβέρνησιν καὶ ἐπιβεβαίωσιν τῶν πληροφοριῶν τὰς ὁποίας ἀνέγραψε χθὲς σχετικῶς ἡ «Ἐλευθερία» ἀπετέλεσε δημοσίευμα πρωινῆς κυβερνητικῆς ἐφημερίδος, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ Ἕνωσις Κέντρου θὰ προέβαινε δῆθεν εἰς ἔκκλησιν πρὸς τὸν Βασιλέα νὰ μὴ ἀποδεχθῇ τὴν χορηγίαν.

Εἶναι προφανὲς ὅτι τὸ δημοσίευμα τοῦτο, ἀποτελοῦν κυβερνητικὸν ἐλιγμόν, ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Ἑνώσεως Κέντρου διάψευσίν του, εἰς τρόπον ὥστε ἡ κυβέρνησις νὰ δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι οὔτε ἐκ τῆς πλευρᾶς τῆς Ἀξιωματικῆς Ἀντιπολιτεύσεως ὑπῆρξεν ὑπόδειξις μὴ ἀποδοχῆς τῆς χορηγίας.

Ἀνάλογοι ὑποδολιμαῖαι πληροφορίαι ἐδημοσιεύθησαν καὶ πρὸ ἡμερῶν, διαψευσθεῖσαι ὡς καὶ χθές, ὑπὸ τῆς Ἑνώσεως Κέντρου ὡ